

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

11. maj 2006

FVM 358

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. maj 2006

1. Forslag til Rådets forordning
 - om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter
 - ændring af forordning (EØF) nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidlerKOM (2005) 671
Drøftelse

Side 3

2. Sameksistens mellem genetisk modificerede afgrøder og konventionelt og økologisk landbrug – frit valg
KOM (2006) 104
Rådskonklusioner

Side 11

3. Veterinær- og plantesundhedsaftaler mellem EF og Den Russiske Føderation
KOM-dokument foreligger ikke
Orientering fra Kommissionen

Side 17

4. Forslag til Rådets forordning om den Europæiske Fiskerifond
KOM (2004) 497
Politisk enighed

Side 20

5. Forslag til Rådets forordning om elektronisk registrering og indberetning af fiskerioplysninger og om teledetektionsmetoder
KOM (2004) 724
Vedtagelse (formentlig som a-punkt)

Side 36

Punkterne 1 og 3 hører under fødevareministerens og familie- og forbrugerministerens ressort. Alle øvrige punkter hører under fødevareministerens ressort.

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 22. maj 2006

1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om økologisk produktion samt mærkning af økologiske produkter samt ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler KOM (2005) 671

Revideret genoptryk af grundnotat af 22. februar 2006. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Som opfølgning på anbefalingerne i den Europæiske Aktionsplan for økologiområdet har Kommissionen fremsat forslag til Rådets forordning om økologisk produktion samt mærkning af økologiske produkter. Forordningen foreslås sat i kraft den 1. januar 2009, idet forslaget dog indeholder en overgangsordning på importområdet, som skal gælde fra 1. januar 2007.

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

På baggrund af Rådets konklusioner i forbindelse med Den Europæiske Aktionsplan for økologiske fødevarer og økologisk landbrug har Kommissionen den 21. december 2005 fremsendt forslag til en ny forordning om økologisk produktion og mærkning på landbrugsprodukter og fødevarer. Den danske sprogversion er dateret den 19. januar 2006.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. maj 2006 med henblik på drøftelse.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet der er tale om revision af en eksisterende retsakt, og idet ændringerne primært omfatter præciseringer heraf.

Formål og indhold

Kommissionen fremlagde i juni 2004 Den Europæiske Aktionsplan for økologiområdet. Aktionsplanen indeholder en række anbefalinger til sikring af økologiens fortsatte udvikling. Rådet konkluderede i oktober 2004 bl.a., at Aktionsplanens anbefalinger burde indarbejdes i fællesskabslovgivningen.

Med Kommissionens forslag om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter defineres formål og principper for økologisk produktion under hensyntagen til lokale forhold og udviklingsniveau, hvorved der vil kunne tages hensyn til nationale geografiske og klimatiske faktorer.

Desuden sikres det med forslaget, at formål og principper gælder ensartet på alle niveauer af økologisk husdyrbrug, akvakultur, plante- og foderproduktion såvel som produktion af økologiske fødevarer og dermed udgør en forenkling i forhold til den gældende ordning. Med formandskabets forslag til ændringer lægges der op til, at der ikke skal være mulighed for at fastsætte strengere nationale regler.

Med forslaget omfattes akvakultur af økologiforordningen, hvilket er en udvidelse af anvendelsesområdet i forhold til den gældende ordning. Til gengæld foreslås storkøkkener, som i dag er omfattet af økologiforordningen, undtaget. I formandskabets forslag til ændringer er undtagelsen af storkøkkener slettet, og det er pålagt Kommissionen at udarbejde særlige mærkningsbestemmelser rettet mod storkøkkener.

Med forslaget sikres det endvidere på fællesskabsplan, at kød kun markedsføres som økologisk, når det stammer fra dyr, der fra fødsel er opdrættet i det økologiske produktionssystem. Denne regel gælder allerede i Danmark.

Efter de gældende regler må der ikke anvendes GMO i den økologiske produktion. Med formandskabets forslag til ændringer præciseres det, at GMO-mærkede produkter ikke også kan mærkes som økologiske.

Ifølge forslaget skal der foretages en obligatorisk mærkning med "EU-økologisk" på varer, der ikke bærer EU-logoet. Formandskabet har i sit forslag til ændringer markeret denne bestemmelse som et punkt, der skal ses nærmere på.

I formandskabets forslag til ændringer er det foreslået, at fødevarer i ingredienslisten (og kun her) må mærkes med oplysninger om, at enkelt- ingredienser er økologiske. Det vil stadig kun være fødevarer med et indhold på minimum 95% økologiske landbrugsingredienser, som vil kunne markedsføres som økologiske.

For at fremme "et fælles EU-koncept" for økologisk produktion foreslås det, at der indføres begrænsninger på mærkning og anprisning af private økologimærkningsordninger. Det foreslås, at mærkning eller reklame ikke må indeholde generelle anprisninger af, at private eller nationale økologi-standarde er bedre eller strengere end EU-reglerne. I den forbindelse foreslås det, at bevisbyrden for manglende ækvivalens mellem standarder pålægges kontrolorganer med egne økologimærker. I formandskabets forslag til ændringer er denne bestemmelse markeret som et punkt, der skal ses nærmere på, og det er som alternativ formulering foreslået, at anprisninger af private eller nationale økologistandarder ikke må give udtryk for garanti for bedre kvalitet.

Det foreslås desuden, at medlemsstaterne tilrettelægger kontrollen i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (den generelle kontrolforordning) og på grundlag af en risikovurdering. I formandskabets forslag til ændringer stilles der krav om, at alle producenter fortsat skal kontrolleres mindst en gang om året. I formandskabets forslag skrives kravet om at alle producenter fortsat skal kontrolleres mindst en gang om året ind i selve rådsforordningen. Kravet har indtil nu stået i bilaget til rådsforordningen.

Efter formandskabets forslag til ændringer indføres der et krav om brugerbetaling. Således stilles der krav om, at producenterne/virksomhederne skal bære udgifterne til kontrollen.

I henhold til forslaget skal Kommissionen bistås af en forvaltningskomité, der udtaler sig efter en forvaltningskomitéprocedure. Efter de gældende regler er der nedsat en forskriftkomité, der arbejder efter en forskriftkomitéprocedure. Forvaltningskomitéproceduren giver Kommissionen umiddelbar mulighed for at iværksætte tiltag, der ikke i forvaltningskomiteen er blevet forkastet ved kvalificeret flertal. I dag skal Kommissionen have kvalificeret flertal i forskriftkomitéen for at kunne iværksætte tiltag, uden først at skulle forelægge dem for Rådet og orientere Parlamentet. En eventuel ændret procedure fra forskriftkomité- til forvaltningskomitéprocedure vil derfor medføre, at Kommissionen kan gennemføre tiltag uden, at der er kvalificeret flertal for blandt medlemsstaterne.

Efter formandskabets forslag til ændringer lægges der op til at Kommissionen skal bistås af henholdsvis en forvaltningskomité, en forskriftkomité og en rådgivende komité.

Forslaget indeholder også et delforslag på importområdet med ikrafttrædelse den 1. januar 2007. Det foreslås, at der udvikles permanente importregler, der medfører adgang til fællesskabet for økologiske produkter, som lever op til de vejledende retningslinjer i Codex Alimentarius for økologimærkning (Codex-kravene) eller er ækvivalente med EU-reglerne. Forslaget indebærer dermed en sidestilling af Codex-kravene med EU-standarderne. Desuden afvikles det nuværende system med nationale importtilladelser og erstattes af et system, hvor særligt EU-godkendte kontrolorganer får kompetence til at certificere import fra ikke-godkendte tredjelande. Forslaget fastlægger en overgangsordning, der åbner mulighed for, at importen ikke indskrænkes, indtil et nyt system er etableret. Overgangsordningen udløber 6 måneder efter, at Kommissionen har offentliggjort den første liste over godkendte kontrolorganer. Kommissionen kan senest offentliggøre denne liste ved ikrafttrædelsen af hovedforslaget om økologisk produktion og mærkning på landbrugsprodukter og fødevarer, som forventes at være den 1. januar 2009.

I det reviderede forslag er bestemmelsen om, at Codex umiddelbart er ækvivalent til EU standarden, erstattet af, at ækvivalensvurderinger også kan tage højde for Codex.

Endvidere er der indføjet en bestemmelse om, at alle importerede partier fra tredjelande fortsat skal være omfattet af en kontrolattest. Dette er markeret som et punkt, der skal ses nærmere på.

Udtalelser

Ved Europa-Parlamentets AGRI-udvalgsmøde, den 25. april 2006 blev der generelt udtrykt støtte til forslaget. Dog var den generelle holdning, at der er en række punkter, som skal forbedres inden et endeligt forslag kan vedtages. Blandt disse punkter var håndtering af GMO, mærkning af økologiske varer fra 3. lande samt spørgsmålet om komitologi. Europa-Parlamentets udtalelse forventes at foreligge i september 2006.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af reglerne i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler med senere ændringer samt Økologiloven lov nr. 118 af 3. marts 1999 med senere ændringer samt tilhørende bekendtgørelser.

Konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. En vedtagelse af forslaget vil kunne få nationale lovgivningsmæssige konsekvenser. Da der er tale om overordnede rammebestemmelser, skønnes forslaget ikke umiddelbart at have væsentlige samfundsmæssige eller administrative konsekvenser for virksomheder og borgere. Dog vil kravet om brugerbetaling have erhvervsmæssige konsekvenser for virksomhederne.

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Kommissionens forslag har været i skriftlig høring i § 2-udvalget, Det Økologiske Fødevareråd og i Det Rådgivende Fødevareråd. Forslaget har desuden været i høring hos en høringskreds af interesseorganisationer og myndigheder i henhold til fødevarerovens § 3, jf. artikel 9 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 (Fødevarerforordningen).

Fødevarerindustrien har bemærket, at man generelt er tilfredse med bestræbelserne på at harmonisere reglerne for omsætning af økologiske fødevarer i EU, hvilket vil gøre omsætningen af økologiske fødevarer internt i EU nemmere.

Landbrugsraadet finder det hensigtsmæssigt, at der fremsættes forslag til en ny økologiforordning, som muliggør en betydelig forenkling af reglerne i forhold til den gældende forordning. Landbrugsraadet har med tilfredshed noteret sig, at der lægges op til forbedring af mulighederne for samhandel over grænserne, herunder import fra tredjelande, en styrkelse af økologikontrollen, og at rækkevidden af forordningen udvides til også at omfatte akvakultur. Landbrugsraadet finder imidlertid, at det er særdeles uheldigt, at forslaget lægger op til en meget bred adgang til at fastsætte lempeligere nationale/regionale regler. Landbrugsraadet finder, at adgangen hertil skal indskrænkes betydeligt og primært rettes mod klimatiske betingede forskelle. Dog støttes det, at der gives mulighed for at fravige økologireglerne, når der er tale om hensyn til menneskers og dyrs sundhed. Dette skal dog ikke opfattes som en adgang til at fastsætte mindre restriktive regler, men alene som en veterinær foranstaltning. Man er desuden bekymrede over, om hensigten med den intensiverede overvågning

af kontrolorganerne kan gennemføres i praksis – og om den omvendte bevisbyrde i samhandelstvi-ster vil løse de reelle problemer. Endelig støtter Landbrugsraadet forslaget om, at vedtagelse af ændringer flyttes fra forskiftskomiteén til en forvaltningskomité.

Økologisk Landsforening understreger indledningsvist, at forslaget udgør et godt udgangs-punkt. Foreningen ønsker, at den nuværende model bevares, hvor vedtagelse af ændringer sker i en forskriftkomitéprocedure. Godkendelsesprocedurer for tilsætningsstoffer ønskes placeret direkte under ministerrådet. Foreningen er tilfreds med, at forordningen kommer til at omfatte akvakultur og vin. Foreningen udtrykker dog bekymring for muligheden for at lave mere lempelige regler. Det bemærkes, at det er meget vanskeligt at balancere hensigten om at imødekomme det regionale landbrug på dets pågældende udviklingsstadie uden at risikere at etablere en unfair konkurrence, der kan være ødelæggende for produktionens muligheder de steder, hvor reglerne er mere restriktive. Der er derfor fortsat behov for at kunne fastsætte mere restriktive nationale krav til den økologiske fødevarerproduktion, og for, at dette eventuelt udvides til også at omfatte forarbejdede produkter.

Foreningen bakker op om initiativerne til at forbedre mulighederne for samhandel over grænserne, herunder import fra tredjelande, og til at styrke økologikontrollen. Økologisk Landforening anser dog forslaget for at være svagt for så vidt angår kontrollen. Det understreges, at det er nødvendigt at skærpe tilsynet, for at få den fornødne sikkerhed for, at kontrolorganerne lever op til EU-kravene og dermed sikrer konkurrencen om kunderne.

Økologisk Landsforening finder også, at henvisning til EU-økologi må være et tilbud til producenterne, men bør ikke blive obligatorisk. Anvendelsen af logo eller tekst vil alt andet lige kunne give praktiske problemer og øgede udgifter i forbindelse med gårdbutikker, direkte salg og lignende.

For så vidt angår forbud mod anvendelse af GMO, noterer foreningen sig, at Kommissionen har bestræbt sig på at nævne forbudet flere steder. Foreningen er dog bekymret for, om det er hensigtsmæssigt, idet man ønsker at sikre sig, at det ikke omvendt betyder, at det indirekte er blevet tilladt de steder, hvor forbudet ikke er nævnt. Foreningen vurderer umiddelbart, at ét overordnet forbud vil være mere gennemskueligt. Økologisk Landsforening forudser i øvrigt, at tekstforslaget vil genåbne diskussionen angående særlige tærskelværdier for GMO i økologiske fødevarer. Foreningen ønsker at understrege, at man ikke ønsker særlige økologiske tærskelværdier bortset fra området for såsæd. Man ser i sidstnævnte tilfælde gerne en tærskelværdi svarende til detektionsgrænsen, idet såsæden er en potentiel forureningsvej.

For så vidt angår øvrige forbud, finder Økologisk Landforening, at der bør være forbud mod syntetiske aminosyrer, og at dette begrundes med, at anvendelsen af syntetiske aminosyrer ikke er i overensstemmelse med de økologiske principper og ikke bør være baseret på en nusituation, hvor de måske kun kan skaffes fremstillet på grundlag af GMO.

Foreningen for Biodynamisk Jordbrug finder, at det foreliggende forslag til en ny økologiforordning rummer flere positive fornyelser i præciseringen af de grundlæggende principper og mål for økolo-

gisk jordbrug. Der tages forbehold overfor dannelsen af en forvaltningskomité, hvis formål og virke endnu er ukendt.

Vigtigheden af, at der ikke anvendes produkter, der er fremstillet ved hjælp af GMO, understreges. Dette bør tillige gælde for veterinærmedicin, men mindre dette i ganske særlige tilfælde er uundgåeligt.

Foreningen er positiv overfor lettere betingelser for samhandlen med økologiske produkter. Man kan ikke støtte, at forordningen ikke åbner mulighed for at oplyse, om man overholder strengere betingelser end forordningen fastsætter.

Foreningen bifalder den styrkede kontrol med økologiske produktioner og produkter. En akkreditering af private kontrolorganer kan ikke støttes. Det vil kunne medføre urimelige ressourcemæssige belastninger for de pågældende organer.

Coop Norden og Coop Danmark hilser med tilfredshed, at der er iværksat initiativer på baggrund af Aktionsplan fra 2004 med henblik på at lette udviklingen af økologisk landbrug, og at der nu er fremsat forslag til forenkling og overordnede sammenhænge. Overordnet er det et godt initiativ at få fastlagt overordnede mål og principper for den økologiske produktion, herunder at få fastsat mere specifikke principper for henholdsvis landbrug, forarbejdning og markedsføring.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning ser forslaget som et forsøg på at give Kommissionen øgede beføjelser på området til skade for den økologiske tanke og produktion.

Fagligt Fælles Forbund 3F finder, at den foreslåede revision af økologiforordningen er et vigtigt tiltag, men at de beskæftigedes arbejdsmiljø bør indgå, og at der indskrives et afsnit omhandlerende uddannelse af de beskæftigede, idet uddannelse i blandt andet hygiejne og fødevarerhåndtering især er vigtigt i den økologiske produktion.

Den Danske Dyrlægeforening har ingen overordnede betragtninger til selve forslaget, men har enkelte forslag til tilføjelser og opstramninger i detailreglerne for animalsk produktion og forordningens indhold i retning af større fleksibilitet.

Forbrugerrådet kan støtte forordningsudkastets afsnit om mål og principper for økologisk produktion. Herudover er det positivt, at forordningen nu også vil fastsætte fælles regler for akvakulturproduktion, og at produktionen af vin også omfattes.

Med hensyn til fleksibilitet støttes alene muligheden for i særlige afgrænsede tilfælde at kunne dispensere fra reglerne med begrundelse i eksempelvis klimatiske forhold, sektorens udviklingsniveau og midlertidigt manglende udbud af økologisk såsæd, fodermidler, opdrætsdyr m.v. samt i katastrofesituationer. Forbrugerrådet anerkender ikke muligheden for dispensation til fortsat produktion af ”traditionelle produkter”, der har været kendt i mindst en generation”.

Der ønskes ligeledes en yderligere præcisering i forordningen af, at der tillige kan opretholdes eller godkendes *skærpede* nationale regler, hvis miljø- eller dyrevelfærdsmæssige grunde tilsiger dette.

Med hensyn til udformning af den fremtidige kontrol findes det positivt, at der arbejdes videre med at tilrettelægge kontrollen ud fra en risikobaseret tilgang.

Forbrugerrådet er helt enig i, at GMO-mærkede produkter ikke samtidig kan mærkes som økologiske. Samtidig findes det positivt, at grænsen for utilsigtet GMO-indhold i økologiske fødevarer fastsættes til mærkningsgrænsen for GMO-mærkning (0,9%), idet en lavere grænseværdi ville pålægge økologiske producenter en uforholdsmæssig stor byrde til supplerende kontrol med deraf fordyrede produkter til følge.

Det er dog vigtigt, at der på inputsiden opretholdes lavere grænseværdier, eksempelvis vil det have store konsekvenser, hvis såsæden ikke er GMO-fri.

Den foreslåede ændring af komitéproceduren vil give Kommissionen et større ansvar end i dag for at sikre en balanceret udvikling af den økologiske produktionsform. Dette vil efter forbrugerrådets mening medføre en øget forpligtelse til at inddrage den økologiske sektor, forbrugerorganisationer og eksperter i væsentlig større udstrækning, end der er lagt op til i forslaget til den nye forordning.

Forslaget har på ny været i høring i § 2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevarerudvalg i forbindelse med rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. maj 2006.

De Samvirkende Købmænd har afgivet bemærkninger, idet der gøres opmærksom på, at når økologiske produkter ikke må fremstilles ved hjælp af GMO, virker det forvirrende at angive, at GMO-mærkede produkter ikke samtidig kan mærkes som økologiske.

Fødevarerindustrien har i forlængelse af deres høringssvar afgivet den 11. januar 2006 suppleret med, at man, af hensyn til den interne samhandel i EU, lægger afgørende vægt på, at reglerne for omsætning af økologiske fødevarer harmoniseres. Fødevarerindustrien bemærker, at den situation, som indtil i dag har kendetegnet den økologiske sektor med private kontrolorganer, nationale mærker osv., nok er egnet til at beskytte de lokale producenter på det hjemlige marked, men at forskellene fra land til land til gengæld har hæmmet den interne samhandel medlemsstaterne imellem. Både myndigheder og de enkelte virksomheder har i årevis brugt ressourcer på at opnå akkreditering af diverse produkter. Fødevarerindustrien ser derfor ensartede og forenklede regler for mærkning og omsætning af økologiske fødevarer som en central forudsætning for at øge omsætningen af økologiske produkter i EU. I den forbindelse støtter Fødevarerindustrien kravet om obligatorisk mærkning med "EU-økologisk", selvom FI helst havde set, at forslaget indeholdt et krav om obligatorisk mærkning med EU-logo. I forlængelse heraf støtter FI yderligere, at der indføres begrænsninger på mærkning og anprisning af private økologimærkningsordninger.

Landbrugsrådet henviser til tidligere afgivne høringssvar henholdsvis den 11. januar 2006 og den 1. februar 2006 samt til arbejdet i den nedsatte arbejdsgruppe i Det Økologiske Fødevareråds regi.

Landbrugsraadet finder anledning til at bemærke, at overordnet skal det fremhæves at man finder det hensigtsmæssigt, at der fremsættes et forslag til ny økologiforordning, som muliggør en betydelig forenkling af reglerne i forhold til den gældende forordning. Organisationerne har også med tilfredshed noteret, at der lægges op til forenklinger af reglerne, forbedring af mulighederne for samhandel over grænserne, herunder import fra tredjelande, en styrkelse af økologikontrollen, og at rækkevidden af forordningen udvides til også at omfattes akvakultur. Samtidigt finder Landbrugsraadet det beklageligt, at storkøkkener ikke er omfattet af forslaget, samt at eventuelle fremtidige behov for regler for jagt og fiskeri begrænses. Landbrugsraadet finder, at Kommissionen bør sikre, at opbygningen i forordningens struktur og eventuelle undtagelser i regelsættet, der skal tidsbegrænses for at sikre opfyldelse af principperne. Landbrugsraadet efterlyser en nærmere begrundelse for, at der i forordningsteksten fremgår, at kontrollen skal være brugerbetalt og finder således ikke, at kravene til finansiering af kontrollen bør fremgår af forordningsteksten. Det forudsættes dog, at kontrolomkostningerne ikke er årsag til konkurrenceforvriddning. I forlængelse af ovennævnte finder Landbrugsraadet, at der bør arbejdes for indførsel af en risikobaseret kontrol, og kriterierne herfor bør drøftes nærmere frem for krav om et fuldstændigt kontrolbesøg årligt. Det er helt afgørende for tilliden til de økologiske produkter, at der sker en styrkelse af kontrollen og der sikres gennemsigtighed i kontrollen i de enkelte kontrolorganer og medlemsstater samt ensartethed i kontrolindsatsen. Her er kravene opstillet i forordning 882/2004 (EF) om offentlig kontrol et vigtigt element. Endelig lægger Landbrugsraadet vægt på, at der fastsættes kriterier i forordningsteksten for, hvorledes et rådgivende udvalg bestående af interessenter systematisk inddrages i arbejdet med Kommissionen om udviklingen af den økologiske produktion, herunder sikrer sektorens praktiske indflydelse og forbedre det faglige beslutningsgrundlag.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Den danske regering forholder sig positivt til harmoniseringen af økologiske produktionsmetoder og af angivelser heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler.

Regeringen finder dog, at Kommissionen bør bistås af en forskriftkomité.

Det er endvidere vigtigt at understrege, at den gældende forordning allerede forbyder GMO i den økologiske produktion. Regeringen er positiv overfor en præcisering af forbuddet.

Regeringen finder, at økologikontrollen i lighed med den øvrige kontrol på fødevarerområdet bør være risikobaseret sådan, at kontrollen målrettes de virksomheder, hvor der er størst risiko for overtrædelser. Endvidere støtter regeringen, at der fortsat kræves et årligt kontrolbesøg.

Regeringen finder, at det bør være op til de enkelte medlemsstater, hvordan kontrollen skal finansieres nationalt.

Ændringsforslaget lægger op til, at forordningen skal regulere på det højeste niveau. Der lægges således helt principielt op til, at der ikke skal være et behov for at vedtage strengere regler. Forordningen forhindrer dog ikke, at private kontrolorganer gives mulighed for at fastsætte strengere regler. Danmark vil arbejde for, at også statslige kontrolorganer skal have mulighed for at fastsætte strengere regler, dog således, at det ikke må forhindre produkternes frie bevægelighed.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Da forslaget overvejende er en udmøntning af anbefalingerne i Den Europæiske Aktionsplan og Rådskonklusionerne herom, er forslaget generelt blevet positivt modtaget af de øvrige medlemslande. Dog har mange medlemslande forbehold overfor delelementer i forslaget, herunder eksempelvis artiklerne vedrørende mærkning, kontrol og procedure. Fortsatte drøftelser af en del detailspørgsmål i teksten udestår.

Flere lande har givet udtryk for, at økologiforordningen alene skal indeholde et GMO-forbud, mens selve detailreguleringen skal følge de generelle mærkningsregler for foder og fødevarer (samt de kommende for såsæd).

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 22. februar 2006.

Sagen er blevet forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. januar 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2006, jf. samlenotat oversendt den 13. januar 2006. Der er oversendt nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 10. januar 2006.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2. Sameksistens mellem genetisk modificerede afgrøder og konventionelt og økologisk landbrug - valgfrihed KOM (2006) 104

Revideret genoptryk af grundnotat af 7. april 2006. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Rapporten om gennemførelsen af nationale foranstaltninger for sameksistens mellem genetisk modificerede afgrøder og konventionelle og økologisk landbrug omhandler erfaringer gjort i medlemslandene med gennemførelse af foranstaltninger for sameksistens. Kommissionen konkluderer, at der er behov for yderligere erfaringer fra gennemførelsen af nationale sameksistensforanstaltninger.

Baggrund

Kommissionen har den 10. marts 2006 offentliggjort en rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om de erfaringer, der er gjort i medlemslandene med gennemførelse af foranstaltninger for sameksistens mellem genetisk modificerede afgrøder og konventionelt og økologisk landbrug. Rapporten indeholder en oversigt over status for gennemførelse af sameksistenslovgivning i EU's medlemsstater. Rapporten er oversendt i dansk sprogversion den 13. marts 2006.

Det østrigske formandskab har i samarbejde med Kommissionen afholdt en konference om sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder med undertitlen ”Freedom of choice”. Konferencen foregik den 4.-6. april 2006 i Wien.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. maj 2006 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner.

Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Formål og indhold

I henhold til Kommissionens henstilling 2003/556/EF om retningslinjer for udvikling af nationale strategier og bedste praksis for sameksistens mellem genetisk modificerede afgrøder og konventionelt og økologisk landbrug skal Kommissionen to år efter offentliggørelsen af henstillingen aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om de erfaringer, der er gjort i medlemslandene med gennemførelse af foranstaltninger for sameksistens.

Ifølge Kommissionens rapport er erfaringerne med dyrkning af GM-afgrøder fortsat meget begrænsede i EU. Den kommercielle dyrkning har hidtil været begrænset til to typer GM-majs. I Spanien blev der dyrket GM-majs på 58.000 hektarer i 2004, dvs. ca. 12 % af det samlede majsdyrkningsareal i Spanien. I andre medlemsstater dyrkes der kun GM-afgrøder på nogle få hundrede hektar. I Spanien er GM-majs siden 1998 blevet dyrket efter ikke-bindende regler om god praksis.

De fleste medlemsstater arbejder fortsat på at udvikle nationale tiltag, idet der ved udgangen af 2005 var vedtaget en specifik sameksistenslovgivning i fire medlemsstater (Tyskland, Danmark, Portugal og seks østrigske delstater).

I rapporten anfører Kommissionen, at de meget forskelligartede dyrkningsmetoder for landbruget i EU gør, at sameksistensforanstaltningerne skal afpasses efter de lokale vilkår og afgrødetyper. Ved at lægge nærhedsprincippet til grund for sameksistensen kan medlemsstaterne afpasse deres sameksistensforanstaltninger efter de lokale vilkår.

Kommissionen har i rapporten identificeret visse fælles elementer i medlemsstaternes sameksistensforanstaltninger (både vedtagne og notificerede forslag): Først og fremmest søger foranstaltningerne at beskytte dyrkere af ikke-GM-afgrøder mod de økonomiske konsekvenser af GMO-iblanding i deres afgrøder. Og ansvaret for at sikre adskillelse mellem GM- og ikke-GM-dyrkning påhviler som hovedregel GM-dyrkerne.

Der ses også væsentlige forskelle – især med hensyn til spørgsmålet om erstatningsansvar i tilfælde af økonomisk tab som følge af utilsigtet tilstedeværelse af GMO'er i andre afgrøder. Visse medlemsstater foreslår ingen specifikke bestemmelser på dette område, hvorfor den generelle lovgivning om erstatningsansvar gælder. Eftersom denne lovgivning er national og derfor kan variere mel-

lem medlemsstater, vil der her kunne være forskelle i medlemsstaternes regulering. Endvidere er der forskelle med hensyn til niveauet af den adskillelse, der skal opnås.

Kommissionen konkluderer, at der er behov for at opnå yderligere erfaringer fra gennemførelsen af nationale sameksistensforanstaltninger. Kommissionen ser samtidig et behov for et mere aktivt samarbejde mellem medlemsstaterne for at sikre sameksistensen. De begrænsede erfaringer og behovet for at afslutte processen for gennemførelse af nationale sameksistensforanstaltninger syntes efter Kommissionens vurdering ikke at berettige til, at der udvikles et særligt harmoniseret lovgivningstiltag på nuværende tidspunkt.

I mellemtiden foreslår Kommissionen, at der gennemføres følgende foranstaltninger:

- Kommissionen vil øge sin indsats for at stille de foreliggende oplysninger til rådighed for alle medlemsstaterne, og den vil støtte forskningsaktiviteter, der udfylder væsentlige huller i viden om sameksistens.
- Kommissionen agter at gennemgå og analysere de senest fremkomne videnskabelige og økonomiske oplysninger om adskillelsesforanstaltninger for afgrøde- og frøproduktion og de deraf følgende omkostninger.
- Kommissionen foreslår, at den i 2006 sammen med medlemsstaterne og andre berørte parter skal begynde at udarbejde bedste praksis for tekniske adskillelsesforanstaltninger, som kan føre til afgrødespecifikke henstillinger.
- Det er Kommissionens hensigt at fremskaffe flere oplysninger om de eksisterende nationale civilretlige regler om erstatningsansvar i relation til de nationale regler for sammenblanding af GM-afgrøder og ikke-GM-afgrøder.
- Kommissionen vil i 2008 forelægge Rådet og Europa-Parlamentet en rapport om, hvor langt man er nået med ovennævnte aktiviteter, inkl. en ajourføring om udviklingen og gennemførelsen af nationale sameksistensforanstaltninger.

Det østrigske formandskab forventes at fremlægge udkast til Rådets konklusioner vedrørende Kommissionens rapport om sameksistens med henblik på drøftelse og eventuel vedtagelse på rådsmødet den 22. maj 2006.

Konklusionerne forventes at indeholde opfordringer til Kommissionen om det videre arbejde på området. Konklusionerne forventes i den forbindelse at berøre følgende emner:

- GMO i såsæd
- Retningslinier for afgrødespecifikke foranstaltninger
- COEX-NET (netværket for sameksistens) til udveksling af informationer vedrørende foranstaltninger til adskillelse af afgrøder m.v.
- Spørgsmålet om sameksistens og særlige landbrugsstrukturer, dyrkningsforhold m.v.

- Europæisk forskning og indsamling af viden på området.

Udtalelser

Europa-Parlamentet er endnu ikke fremkommet med udtalelse.

Gældende dansk ret

Danmark har vedtaget lov nr. 436 af 9. juni 2004 om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder. I medfør af loven er udarbejdet bekendtgørelse nr. 220 af 31. marts 2005 om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder samt bekendtgørelse nr. 1170 af 7. december 2005 om kompensati- on for tab på grund af visse forekomster af genetisk modificeret materiale.

Konsekvenser

Rapporten har ingen lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller administrati- ve konsekvenser.

Rapporten påvirker ikke beskyttelsesniveauet.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) er blevet hørt om Kommissionens rapport.

Landbrugsraadet har afgivet høringssvar den 4. april 2005 og finder, at der er tale om en meget in- formativ og klar rapport fra Kommissionen, som redegør for de hidtidige erfaringer med udform- ning af nationale regler for sameksistens. Det er Landbrugsraadets opfattelse, at den danske model og dermed den gældende sameksistenslov er særdeles hensigtsmæssig og glæder sig over, at en række lande går i samme retning. Landbrugsraadet så helst, at der vedtages fælles regler for hele EU, men erkender samtidig, at de meget store klimatiske, strukturelle og kulturelle forskelle med- lemsstaterne imellem besværliggør dette. Landbrugsraadet kan derfor støtte, at der fortsat arbejdes for at fremme nationale sameksistensregler inden for rammerne af Kommissionens henstilling af 23. juli 2003.

Landbrugsraadet fremhæver desuden, at det er vigtigt, at der tilvejebringes erfaringer fra kommerci- el dyrkning i større skala, så der kan tilvejebringes data for, om de vedtagne foranstaltninger ligger på et fornuftigt niveau. Endelig er det særdeles vigtigt, at disse erfaringer deles på tværs af fælles- skabet. Landbrugsraadet finder det er vigtigt, at Kommissionen følger op overfor de medlemsstater, som endnu ikke har vedtaget sameksistensregler. Det er afgørende, at lovgivningen er på plads for- ud for, at kommerciel dyrkning iværksættes på trods af, at der ikke er rapporteret om problemer i Spanien. Landbrugsraadet finder samtidigt, at det er vigtigt at der er klarhed over, hvilke myndig- heder der har beføjelser til at fastlægge regler for dyrkning af GM afgrøder i de enkelte medlemssta- ter og regioner.

Landbrugsraadet mener endvidere, at det er vigtigt, at der gælder samme tærskelværdier for acceptabelt utilsigtet forekomst af GM for den økologiske og konventionelle produktion. Det gælder både i henholdsvis afgrøder og såsæd.

Endelig mener Landbrugsraadet, at det er vigtigt, at sameksistenslovgivningen omfatter kompensationsordninger, der dækker i tilfælde af økonomiske tab. Man kan tilslutte sig, at sådanne kompensationsordninger på sigt bør være i form af forsikringer, men så længe der ikke er tilstrækkelige erfaringer til, at det er muligt at tegne forsikringsordninger, er Landbrugsraadet enig med Kommissionen i, at sådanne forsikringer ikke må være obligatoriske.

Afslutningsvist meddeler Landbrugsraadet, at man kan støtte de aktiviteter og erfaringsopsamlinger, som Kommissionen påtænker at iværksætte, og ser frem til Kommissionens afrapportering i 2008.

Økologisk Landsforening har afgivet høringssvar den 5. april 2005 og meddeler, at Kommissionens rapport er kilde til både stolthed og bekymring. Økologisk Landsforening finder, at rapporten dokumenterer, at Danmark er et godt stykke foran med etablering af sameksistens-regler, der skal reducere spredning af GM-pollen, -udsæd m.m. fra gensplejsede afgrøder og produktioner til konventionelle og økologiske marker. Økologisk Landsforening bemærker til gengæld, at hverken Kommissionen eller de fleste medlemslande er nået ret langt i arbejdet med sameksistenslovgivning. Viden mangler og tilstræbelser fra flere lande og regioner for etablering af GMO-fri zoner er blevet skudt ned med henvisning til varernes frie bevægelighed.

Økologisk Landsforening finder, at informationerne i rapporten er meget nyttige. Behandling af rapporten er en oplagt mulighed for Danmark til at pege på de helt nødvendige handlinger fra Kommissionen og ministerrådet, hvis spredning af GM-afgrøder skal begrænses.

Økologisk Landsforening finder det afgørende, at EU:

- Fastsætter langt lavere tærskelværdier for GMO i såsæd, således at indhold over 0,1 % kræver mærkning. GMO i såsæd er, ifølge de danske faglige udredninger, motorvejen for GMO ind i andre produktioner - herunder økologisk jordbrug. Det skyldes bl.a., at konventionel såsæd anvendes til fremavl af økologisk såsæd.
- Fastsætter minimumskrav for sameksistensregler i medlemslandene. Opfordringer og gode råd i henstillingen fra Kommissionen af 23. juli 2003 er ikke nok. Harmonisering af regler for sameksistens kan dog ikke anbefales, idet klimatiske forskelle og meget forskelligartede landbrugsstrukturer, sædskifter, markstørrelser og naturforhold kræver mangfoldige løsninger.
- Følger aktivt op over for alle medlemsstater, der ikke har vedtaget sameksistensregler.
- Fremmer yderligere forskning i spredning af GM-afgrøder, samt især påvirkning af natur og sundhed.
- Muliggør etablering af GMO-fri zoner i regioner, der ønsker at satse på GMO-fri produktioner, og dermed fremtidssikrer forbrugernes mulighed for det frie valg ang. GM-fødevarer. GMO-fri regioner hindres i høj grad i dag af artikel 22 i direktiv 2001/18/EF.

Minimumskrav for ”sameksistenslovgivning” må meget gerne omfatte de vigtigste elementer i den danske GMO-lov, herunder:

- Krav om registrering af dyrkning (bl.a. for at muliggøre monitoring af dyrkning og spredning).
- Krav om varsling af konventionelle og økologiske nabolandmænd.
- Afgrødespecifikke afstandskrav til nabomarker og krav om rengøring af lejede maskiner.
- ”Forurener betaler-princippet” som placerer såvel det praktiske som økonomiske ansvar hos dyrkeren af GM-afgrøder, bl.a. via dyrkningsafgifter der anvendes som kompensation til naboer, der får GM ind på deres marker.
- Kompensationsordninger, der dækker vindspredning og spredning via såsæd, også hvor kilden ikke kan identificeres.

Endelig understreger Økologisk Landsforening, at mens foreningen er glad for de mange landvindinger og elementer i den danske sameksistenslovgivning, forventer foreningen ikke, at disse virkemidler vil bremse al spredning. Derfor er yderligere tiltag nødvendige på EU-, nationalt og brancheniveau, hvis landmænd og forbrugere skal have en reel mulighed for at undgå GM-råvarer i væsentlig grad.

Foreningen understreger sin modstand mod dyrkning af GM-afgrøder, idet man ikke mener, at de naturmæssige eller sundhedsmæssige konsekvenser er tilstrækkeligt belyst; fordi gensplejsning ikke er nødvendig for en lønsom eller bæredygtig fødevarereproduktion; og fordi gensplejsning overskrider etiske grænser.

Ved skriftlig høring i §2-udvalget den 8. maj 2006 har Landbrugsrådet oplyst, at der ikke er yderligere bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens holdning, at man fra dansk side kan støtte rådskonklusioner, der opfordrer Kommissionen til at fortsætte det videre arbejde med GMO-sameksistens. Det er endvidere regeringens holdning, at der bør indføres fælles regler om sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder i EU samt at der bør fastsættes fælles tærskelværdier for GMO i såsæd svarende til detektionsgrænsen.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er den 23. marts 2006 fremsendt orienterende notat og den 7. april 2006 grundnotat til Folketingets Europaudvalg.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

3. Veterinære og phytosanitære aftaler mellem EF og Rusland KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Den danske eksport af planter og planteprodukter er siden ophævelsen af det russiske importstop i april 2005 forløbet gnidningsløst. Der er i øjeblikket et russisk importstop for planter og planteprodukter eksporteret fra Polen. På det kommende rådsmøde forventes formandskabet at redegøre dels for status i forhold til Polens problemer og dels i forhold til EU-arbejdsgruppedrøftelser om transit- og eksportprocedurer i det indre marked.

Russiske virksomheders forslag om russisk ”preclearance inspection” i EU-medlemsstater vil muligvis også blive drøftet.

Rådet godkendte den 20. januar 1995 et forhandlingsmandat med henblik på indgåelse af veterinæraftaler med EU's vigtigste handelspartnere. De russiske myndigheder anmodede i 2001 om indledning af sådanne forhandlinger med EU, og der foregår i disse år løbende forhandlinger med russerne om indgåelse af en sådan aftale.

Det kan ikke udelukkes, at forhandlingerne kan strække sig over flere år endnu.

Baggrund

Formandskabet forventes på det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. maj 2006 at redegøre dels for status i forhold til Polen's aktuelle problemer og dels i forhold til igangværende EU-arbejdsgruppedrøftelser om transit- og eksportprocedurer i det indre marked. Russiske virksomheders forslag om russisk ”preclearance inspection” i EU-medlemsstater vil muligvis også blive drøftet.

Redegørelsen forventes ligeledes at omfatte en status for igangværende forhandlinger om en veterinæraftale mellem EU og Rusland, samt muligvis aktuelle problemer med forfalskning af certifikater på varer fra EU til Rusland.

Formål og indhold

Plantesundhed

Rusland indførte den 18. januar 2005 et stop for import af planter og plantemateriale fra Danmark. Begrundelsen for importstoppet var fund af planter med skadegørere indført på et angiveligt dansk plantesundhedscertifikat. Certifikaterne viste sig dog at være falske. Flere medlemsstater var ramt af importstop i efteråret 2004 eller foråret 2005 af lignende årsager.

Forbuddet mod dansk eksport blev ophævet i april 2005, efter såvel danske som EU-drøftelser med de russiske myndigheder, efter underskrivelsen af et EU/Rusland memorandum om plantesundhedskontrol for eksport fra medlemsstaterne til Rusland, og efter at Danmark (og snart efter også de øvrige medlemsstater) indførte et nyt forbedret plantesundhedscertifikat med kopisikring (vandmærke).

I efteråret 2005 blev Polen ramt af importstop bl.a. på baggrund af indførelse af planter med skadegørere fulgt af polske certifikater, der efterfølgende viste sig at være falske. Importforbuddet står fortsat ved magt.

Fra russisk side har ønsket været et fælles EU plantesundhedscertifikat. Dette ønske er imødekommet i form af en yderligere harmonisering af lay-out og kopisikring af de nationale plantesundhedscertifikater, som EU medlemsstaterne anvender i overensstemmelse med IPPC (FAO Plantesundhedskonventionen). Forhandlinger med Rusland om styrket EU-kontrol med varer, der handles i det indre marked, og af transitsendinger samt sikring af sammenhængen mellem varer og dokumentation er stillet i bero. Der arbejdes med problemstillingerne i en EU eksport/transit-arbejdsgruppe.

Siden efteråret 2005 har private russiske virksomheder rettet henvendelse til enkelte medlemsstater for at foreslå inspektion på medlemsstatens territorium, før sendingen udføres til Rusland (i en form for ”preclearance inspection”). Herved skulle indførslen til Rusland forløbe lettere. Når emnet har været drøftet på rådsmøder og i eksport-transit arbejdsgruppen, har der været bred enighed om, at denne procedure er uacceptabel og ikke bør inddrages i forlængelse af eller som erstatning for den officielle eksportkontrol i medlemsstaterne.

Veterinærforhold

Med henblik på at fjerne handelshindringer mellem EU og Rusland på fødevarer- og veterinærområdet har der igennem flere år været forhandlet om indgåelse af en veterinæraftale, som opstiller rammerne for handlen mellem parterne, herunder procedurer for løsning af løbende problemer. Forhandlingerne føres af Kommissionen bistøjet af en lille gruppe medlemsstater, hvor Danmark er repræsenteret.

Forhandlingerne har været vanskelige, men der er på det seneste sket et gennembrud i form af indgåelse af en forståelse om principperne for regionalisering. Der er endvidere opnået enighed om et annekset til det eksisterende memorandum mellem EU og Rusland om veterinær certificering af dyr og animalske produkter, som bliver eksporteret fra EU til Rusland. Annekset fastsætter principper for transit af animalske produkter fra EU til Rusland. Hermed imødekommes et russisk ønske om øget kontrol med varer, der transporteres gennem EU med henblik på eksport til Rusland, eller transit gennem Rusland.

Ved at acceptere regionalisering i tilfælde af f.eks. et dyresygdomsudbrud, kan handelshindringer begrænses til at vedrøre en region, som typisk vil være en del af et land, men også kan være mere omfattende. Princippet om regionalisering er en del af SPS-aftalen, men dets praktiske anvendelse har i mange sammenhænge været vanskelig at få accepteret.

Den anden løbende problemstilling i forhold til eksport til Rusland vedrører certifikater. I henhold til WTO's SPS-aftale kan et importerende land fastsætte betingelserne for import af produkter fra andre lande, herunder fastsætte indholdet i de certifikater, der skal ledsage produkterne ved importen, på betingelse af, at importbetingelserne baseres på videnskabelige kendsgerninger.

Ved eksport af visse animalske fødevarer til Rusland skal fødevarerne være ledsaget af et eksportcertifikat. Hvis fødevarerne helt eller delvist består af fødevarer, der er modtaget ved samhandel fra andre EU-lande, kræver Rusland, at fødevarerne ved samhandelen er ledsaget af underskrevne russiske certifikater (såkaldte præeksportcertifikater).

Der opstår løbende problemer med forfalskninger af certifikater for produkter til det russiske marked, og der arbejdes løbende med at opklare forfalskninger, og reducere problemet ved systemforbedringer. Eksportcertifikater ændres således løbende ved forhandlinger.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret

Gældende dansk ret vedr. veterinær og fødevarerområdet findes i Eksportbekendtgørelsen¹ med tilhørende cirkulærer og vejledninger.

Konsekvenser

Det må forventes, at en indgået veterinæraftale mellem EU og Rusland vil lette handelen med levende dyr og animalske produkter mellem de to parter – og dermed mellem Danmark og Rusland. En aftale vurderes ikke at have specifikke økonomiske konsekvenser for myndigheder eller erhverv i Danmark.

Indgåelse af en veterinæraftale forventes ikke at påvirke sundhedsbeskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrugsraadet har fremsendt bemærkninger, og meddeler at inden for plantesundhedsområdet er der fuld tilslutning til notatets indhold, herunder afvisningen af russernes ønske om inspektion på medlemsstaternes territorium, før sendingen udføres til Rusland. Dette bør som nævnt ikke inddrages i forlængelse af eller som erstatning for den officielle eksportkontrol i medlemsstaterne.

Landbrugsraadet anfører herudover, at med hensyn til forhandlingerne på det veterinære område er man tilfreds med, at der nu foreligger en aftale om gensidig anerkendelse af regionaliseringsprin-

¹ Bekendtgørelse nr. 282 af 18. april 2005 om eksport af fødevarer til lande med særlige betingelser.

cippet. I forhold til drøftelserne om certifikater for produkter til det russiske marked kan der kun opfordres til, at forhandlingerne fortsætter med henblik på en sikker og smidig sagshåndtering.

Mejeriforeningen har meddelt, at man finder gennembruddet i forhandlingerne i form af indgåelse af en forståelse om principperne for regionalisering meget positivt. Mejeriforeningen bemærker, at i og med at man har accepteret princippet om regionalisering, åbnes der mulighed for, at man også kan afskaffe præksportcertifikatet, og Mejeriforeningen opfordrer til, at man fra dansk side arbejder for dette. Hvis præksportcertifikatet ikke afskaffes, vil en accept af regionaliseringsprincippet sandsynligvis nødvendiggøre en ændring af præksportcertifikatet. Mejeriforeningen opfordrer desuden til, at man fra dansk side arbejder for afskaffelse af veterinærforseglingen i certifikatet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter fortsat EU-kommissionens arbejde på at forhandle løsninger, der så enkelt som muligt og i overensstemmelse med både den Internationale Plantebeskyttelseskonvention og EU's indre markeds-principper sikrer den plantesundhedsmæssige integritet og sikkerhed for varer til eksport og i transit.

Det er regeringens holdning, at en veterinæraftale mellem EU og Rusland vil være til gavn for Danmark, idet veterinæraftalen forventeligt forbedrer vilkårene for handelen mellem Danmark og Rusland. Med hensyn til certifikater arbejdes løbende bilateralt og i fællesskabs regi med at løse verserende problemer.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er forelagt Folketingets Europaudvalg den 4. marts 2005 i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2005 jf. samlenotat oversendt den 1. marts 2005 samt orienterende notat oversendt den 2. marts 2005.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

4. Kommissionens forslag til forordning om den Europæiske Fiskerifond KOM (2004) 497

Revideret genoptryk af samlenotat af 9. juni 2005. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget omhandler etablering af den Europæiske Fiskerifond, der skal udgøre grundlaget for strukturpolitikken på fiskeriområdet i perioden 2007-2013. Forslaget indeholder rammer og målsætninger for EU's strukturpolitik på fiskeriområdet, regler for EU's støtte, herunder støttesatser samt regler for implementering og forvaltning. I store træk er de gældende støtteordninger indeholdt i forslaget, dog er tilskud til nybygning af fiskerfartøjer og eksport af fartøjer samt en yngre fisker-ordning ikke en del af forslaget. De væsentlige nye elementer i forhold til de nuværende in-

strumenter er en støtteordning rettet mod bæredygtig udvikling af fiskeriområder med stor fiskeri-afhængighed samt en akva-miljø støtteordning baseret på 5 årige aftaler om forpligtelser. Beskyttelsesniveauet skønnes at blive forbedret grundet den øgede integration af bæredygtighed og miljø i den fælles fiskeripolitik.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 497 af 14. juli 2004 fremsendt et forslag til Rådsforordning om den Europæiske Fiskerifond. Forslaget er oversendt til Rådet den 16. juli 2004.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22. maj 2006 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Forordningen skal afløse FIUF-forordningen², Rådsforordning nr. 1263/99 om Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet samt Kommissionens Forordning 366/2001³ (gennemførelsesbestemmelser til 2792/1999).

Den nuværende program- og finansieringsperiode for FIUF og de øvrige strukturfonde dækker årene 2000-2006. Forslaget betyder, at FIUF fra 1. januar 2007 erstattes af et nyt finansieringsinstrument, den Europæiske Fiskerifond, der skal udgøre grundlaget for den væsentligste del af strukturudviklingspolitikken på fiskeriområdet i den kommende 7-års periode, dvs. 2007-2013. Den Europæiske Fiskerifond (herefter EFF eller Fonden) vil teknisk set ikke som FIUF være en del af strukturfondene og derfor indeholder forslaget tillige generelle gennemførelsesregler, der erstatter de nuværende fælles regler for strukturfondene i rådsforordning nr. 1260/99⁴.

Forslaget indeholder følgende hovedelementer:

- en strategisk ramme og målsætninger for EU's strukturudviklingspolitik på fiskeriområdet
- regler for EU's støtte til strukturudvikling i fiskerisektoren, herunder for støttesatser og medfinansiering og om præmiefastsættelse

² Rådets forordning (EF) nr. 2792/ 1999 om de nærmere regler og betingelser for Fællesskabets strukturforanstaltninger for fiskeriet

³ Kommissionens forordning (EF) nr. 366/2001 af 22. februar 2001 om gennemførelsesbestemmelser til de aktioner, der er fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 2792/1999

⁴ Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 af 21. juni 1999 om vedtagelse af generelle bestemmelser for strukturfondene

- regler for implementering og forvaltning, herunder programmering, samarbejde, evaluering, finansiel styring, overvågning, kontrol og revision.

Målsætninger og strategisk ramme for strukturudviklingsindsatsen

Trods indsatsen i forudgående og indeværende programperiode forbliver overkapacitet i Fællesskabets flåde en af årsagerne til overudnyttelsen af visse bestande. Den Europæiske Fiskeri-fond skal bidrage afgørende til den nødvendige reduktion af kapaciteten, særligt i forhold til flåder, der fisker på ovennævnte bestande. Fonden skal ledsage den nødvendige rekonstruktion af fiskerisektoren med et system af sociale og økonomiske foranstaltninger, der kan begrænse virkningerne af nedgangen i fiskeriaktiviteterne eller af begrænsende foranstaltninger pålagt af hensyn til bevaringspolitikken for fiskeressourcer.

Det overordnede formål med den nye fiskerifond er at fremme den økonomiske og sociale udvikling i fiskerisektoren, inden for rammerne af en bæredygtig forvaltning af fiskeressourcerne og i overensstemmelse med den reviderede fiskeripolitik, som vedtaget i december 2002.

Indsatsen rettes mod følgende hovedmålsætninger:

- at opnå en bæredygtig balance mellem fiskerikapacitet og -indsats og fiskerimuligheder.
- at styrke miljødimensionen i alle fondens interventioner, bl.a. gennem fremme af frivillig anvendelse af selektive redskaber og metoder
- iværksætte en integreret, lokalt forankret, udviklingsindsats for fiskerizoner, baseret på en relevant territorial strategi
- at målrette støtten til forarbejdningsindustrien og akvakultursektoren med henblik på tilpasning til markedsforholdene samt miljømæssige og andre krav
- at give incitamenter til erhvervet, bl.a. ved at fremme pilotprojekter for alternativt fiskeri og udvikling af nye markeder.

Som nøglemål for implementering og forvaltning fremhæves forenkling og øget subsidiaritet. I øvrigt skal implementeringen af den strukturpolitiske indsats på fiskeriområdet som hidtil hvile på grundprincipper om komplementaritet og konsistens i forhold til medlemsstaternes egen politik, programmering, partnerskab, proportionalitet, subsidiaritet, lighed, samhørighed og ligestilling mellem mænd og kvinder. Sidstnævnte agtes tillagt øget vægt, bl.a. i forhold til en integreret indsats i kystfiskerizoner. Princippet om delt ansvar for forvaltningen træder tydeligere frem i og med, at det administrative set-up nærmer sig reglerne for Landbrugsfondens garantisektion.

Den strategiske ramme skal udfyldes gennem Rådets vedtagelse af overordnede strategiske retningslinier for udvikling af fiskeripolitikken. Dette skal ske senest tre måneder efter forordningens ikrafttræden. Inden for rammerne af Rådets retningslinier skal medlemsstaterne inden tre måneder efter Rådets vedtagelse udarbejde en national strategiplan for fiskerisektoren. Programmeringen skal ligge inden for rammerne af de nævnte strategier.

Støtteordninger

Forslaget indeholder i store træk de gældende støtteordninger, dog vil støtten til nybygning, blandede selskaber og eksport af fartøjer ikke kunne ydes. Væsentlige nyheder er en støtteordning efter LEADER-model rettet mod bæredygtig udvikling af særligt udpegede kystfiskeriområder med stor fiskeriafhængighed samt en akva-miljø støtteordning baseret på 5-årige forpligtelser på linje med miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ). Førstnævnte kan blive interessant i relation til flere af de mindre fiskeriafhængige områder i Danmark. Foranstaltninger i sammenhæng med genopretningsplaner gives prioritet og skal inkludere ophugninger. Socio-økonomiske foranstaltninger skal omfatte planer for justering af fiskeriindsatsen. Investeringsstøtte til forarbejdningsindustrien og akvakultursektoren forbeholdes små og ultra-små virksomheder. Mulighederne for at støtte selektivt og mere miljøvenligt fiskeri forstærkes. Pilotprojekter, der muliggør gennemførelse af test af forvaltningsplaner og planer vedrørende fordeling af fiskeriindsats, herunder om nødvendigt af etablering af fiskerifri zoner, med henblik på at evaluere de biologiske og finansielle konsekvenser, vil ligeledes kunne støttes.

Det foreslåede støttebudget til regioner og lande, der ikke er omfattet af konvergensmålet (herunder Danmark) svarer nominelt nogenlunde til det afsatte budget under FIUF i nuværende programperiode⁵. Kommissionen lægger op til at fordele dette på basis af følgende kriterier:

- fiskerisektorens størrelse i den relevante medlemsstat
- størrelsen af den tilpasning af fiskeriindsatsen, der er nødvendig
- andelen af beskæftigede i fiskerisektoren.

Hovedvægten lægges på en beskrivelse af væsentlige ændringer eller justeringer af de gældende rammer og følger den foreslåede inddeling i 5 akser:

1. Foranstaltninger til tilpasning af fiskeriflåden
2. Akvakultur, forarbejdning og afsætning af fiske- og akvakulturprodukter
3. Foranstaltninger af kollektiv interesse
4. Bæredygtig udvikling af fiskeriområder
5. Teknisk bistand

Oversigt over akser og støtteordninger i den nye fiskerifond

Henvisningerne til artikelnumrene er baseret på Kommissionens oprindelige forslag fra 14. juli 2004.

⁵ En nærmere vurdering vil dog bl.a. forudsætte oplysninger om de områder der i løbet af 7-årsperioden udfases fra områder omfattet af konvergensmålet, jf. afsnittet om finansiering.

Akser	Mulige støtteordninger	Maksimalt offentlig støtte i % i områder uden for konvergensmålet
Akse 1: Foranstaltninger til tilpasning af Fællesskabets fiskeriflåde	Permanent ophør (ophugning). Artikel 25, jf. 23-24	Støtteniveauet kan også fastlægges ud fra et eller flere af følgende kriterier: Fartøjets pris på det internationale marked Fartøjets omsætning Fartøjets alder og tonnage (GT) eller motorkraft (kW)
	Midlertidigt ophør (oplægning). Artikel 26, jf. artikel 23-24	Godtgørelser
	Investeringer på fiskefartøjer samt selektivitet. Artikel 27	Investeringer på fiskerifartøjer og selektivitet (artikel 27): op til 30 %.
	Kystfiskeri af mindre omfang. Artikel 27a	For foranstaltninger under artikel 27a(2) reduceres kravet til privat medfinansiering (70 %) med 20 %.
	Socio-økonomisk kompensation i relation til flådeforvaltningen, herunder uddannelse og uddannelsesincitamentter til Yngre Fiskere. Artikel 28.	Kompensationer
Akse 2: Akvakultur, forarbejdning og afsætning af fiskeri- og akvakulturprodukter	Investeringer i akvakultur. Artikel 29-30	Investeringer i akvakultur (artikel 30) og forarbejdning (artikel 34) max. 30 %.
	Akva-miljø foranstaltninger. Artikel 31	Akva-miljø foranstaltninger og foranstaltninger vedrørende offentlig sundhed og dyrevelfærd: op til 100 %.
	Beskyttelse af offentlig sundhed og dyresundhed. Artikel 32.	
	Investeringer i forarbejdning og afsætning (forarbejdningsordningen). Artikel 33 og 34.	
Akse 3: Foranstaltninger af kollektiv interesse	Kollektive foranstaltninger. Artikel 35 og 36	Op til 100 % dog vil pilotprojekter, der gennemføres af andre end offentlige organer højst kunne støttes med 60 % og ”produktive” afsætningsfremmeprojekter højst med 30 %.

	Foranstaltninger til beskyttelse af den akvatiske fauna. Artikel 37 og 35.	
	Investeringer i fiskerihavne. Artikel 38 og 35	
	Afsætningsfremme. Artikel 39 og 35	
	Pilotprojekter. Artikel 40 og 35	
	Anden anvendelse af fiskefartøjer. Artikel 41 og 35.	
Akse 4: Bæredygtig udvikling af kystfiskeriområder	Bæredygtig udvikling af kystfiskeriområder. Artikel 42-44	Op til 100 % for ”ikke produktive” investeringer. Op til 30 % for ”produktive investeringer”.
Akse 5: Teknisk bistand	Teknisk bistand. Artikel 45	

Akse 1. Foranstaltninger til tilpasning af fiskeriflåden

Aksen omfatter ”offentlig støtte til endeligt ophør”, ”offentlig støtte til midlertidigt ophør”, ”investeringer om bord på fiskerfartøjer og selektivitet”, ”kystfiskeri af mindre omfang” samt ”socio-økonomiske kompensationer i sammenhæng med flådeforvaltningen”. Sidstnævnte omfatter foranstaltninger, der træder i stedet for Yngre Fisker-ordningen.

Endeligt og midlertidigt ophør (artikel 23-26). Indsatsen under akse 1 er central i forhold til at forfølge et af hovedformålene med fiskeripolitikken: En bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne. Den skal derfor ledsage flådeforvaltningspolitikken, der stadig er præget af overkapacitet, med særligt sigte på fiskerflåder, der fisker efter bestande, der er uden for sikre biologiske grænser.

Indsatsen skal være forankret i planlægning, herunder strategisk planlægning i det operationelle program m.v.

Fonden vil inden for rammerne af tidsbegrænsede nationale planer for justering af fiskeriindsatsen kunne yde støtte til fartøjsejere og besætning, der er berørt af:

- genopretnings- eller forvaltningsplaner vedtaget af Rådet
- hasteforanstaltninger vedr. bevaring vedtaget af Kommissionen eller medlemsstaterne
- ophør af en international fiskeriaftale eller ordninger/arrangementer
- flådeafgangsplaner vedtaget af medlemsstaterne på frivillig basis.

Foranstaltninger i relation til genopretningsplaner skal tillægges prioritet. Planerne for tilpasning af kapaciteten vil skulle omfatte endeligt ophør (ophugning) og kan omfatte midlertidigt ophør (oplægning). Oplægningsforanstaltninger knyttet til genopretningsplaner, flerårige forvaltningsplaner eller hasteforanstaltninger i henhold til artikel 7 og 8 i rådsforordning nr. 2371/2002 kan støttes i

max. et år med mulighed for forlængelse i endnu et år. Disse skal ledsage en plan for tilpasning af fiskeriindsatsen som inden 2 år sikrer en permanent reduktion af fiskeriindsatsen, der mindst svarer til reduktionen som følge af oplægningen. Øvrig oplægning (naturkatastrofer eller anden exceptionel hændelse) kan max. støttes i 6 måneder.

Modernisering og selektivitet (artikel 27). Støtte kan ydes til foranstaltninger, der sigter på øget sikkerhed ombord, forbedret hygiejne, arbejdsforhold eller produktkvalitet eller mod at kunne opbevare fangster om bord eller formindske virkningen af fiskeriet på det marine miljø. I tilknytning til genopretningsplaner kan første udskiftning af et fiskeriredskab støttes over 7-årsperioden, bl.a. på betingelse af, at fartøjet omstilles til et andet fiskeri, for hvilket ressourcetilstanden muliggør fiskeri. Herudover vil Fonden kunne støtte første udskiftning af fiskeredskaber, forudsat at det nye redskab er mere selektivt og opfylder anerkendte miljøkrav og krav til god fiskeripraksis, der ligger udover eksisterende lovkrav.

Inden for rammerne af pilotprojekter kan tidsbegrænset afprøvning af nye tekniske foranstaltninger støttes.

Socio-økonomiske kompensationer (artikel 28) kan ydes til fiskere, der er berørt af udviklingen i fiskeriaktiviteterne. Støtten kan ydes til omstilling, diversificering, førtidspensionering eller tidlig tilbagetrækning fra sektoren. Under denne ordning vil fonden desuden kunne støtte uddannelse eller incitamenter hertil, rettet mod yngre fiskere, der ønsker at erhverve et fiskerfartøj for første gang.

Kystfiskeri af mindre omfang (artikel 27a). Fonden kan yde støtte til præmier til ejere og besætning på kystfiskerfartøjer med en samlet længde på mindre end 12 meter, som ikke benytter slæberedskaber, med henblik på

- forbedring af forvaltning af og kontrol med adgangsbetingelser til visse fiskeriområder
- fremme tilrettelæggelsen af produktions-, forarbejdnings- og afsætningskæden for fiskeriprodukter
- fremme frivillige tiltag med henblik på at reducere fiskeriindsatsen
- anvendelse af tekniske innovationer (selektivitet ud over lovkrav) der ikke forøger fiskeriindsatsen.

Kravene til privat medfinansiering af øvrige foranstaltninger under akse 1 reduceres i nogle tilfælde.

Præmier og støttesatser. Med henblik på at lette implementeringen af nationale planer vedrørende tilpasning af fiskeriindsatsen kan medlemsstaterne anvende offentlige udbud eller opfordring til forslag. Niveauet for offentlig støtte kan bl.a. også fastlægges udfra et eller flere af følgende kriterier under hensyn til at opnå den bedste kosteffektivitet:

- fartøjets pris på det internationale marked
- fartøjets omsætning
- fartøjets alder og tonnage (GT) eller motorkraft (kW).

I regioner, der ikke er omfattet af konvergensmålet, herunder Danmark, vil den samlede offentlige medfinansiering af investeringer på fiskerifartøjer (artikel 27) kunne være op til 30 %. For foranstaltninger under artikel 27a(2) reduceres kravet til privat medfinansiering med 20 %.

Akse 2. Akvakultur, forarbejdning og afsætning af fiske- og akvakulturprodukter

Støtte til investeringer i akvakultur samt i forarbejdning og afsætning af fiske- og akvakulturprodukter (artikel 29, 30, 33 og 34) foreslås forbeholdt små og ultra-små ("mikro") virksomheder, dvs. virksomheder som beskæftiger under 50 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 10 mio. €. ⁶ For begge ordninger gælder desuden, at investeringer vedr. miljø, sundhed, hygiejne, dyrevelfærd eller -sundhed ligesom nu vil kunne støttes. Hvis det drejer sig om opfyldelse af nye lovmæssige krav, kan der dog kun ydes støtte frem til det tidspunkt, hvor reglerne bliver obligatoriske. Gældende krav om teknisk og økonomisk bæredygtighed er ikke udtrykkeligt nævnt.

Investeringer i forarbejdning vil kun kunne støttes, hvis de bidrager til at øge eller fastholde beskæftigelsen i fiskerisektoren. Som nu kan de vedrøre opførelse, udvidelse, udstyr og modernisering af virksomheder, men skal desuden bidrage til at opfylde et eller flere af en række bredt formulerede formål. Disse formål omfatter ikke "ren" produktionsforøgelse, men bl.a. forbedring af produktkvalitet, anvendelse af ny teknologi, udvikling af IT-baseret handel, bedre brug af mindre anvendte/kendte arter, afsætning af produkter hidrørende fra lokale fangster samt investeringer vedrørende arbejdsforhold og faglig uddannelse. Største reelle forskel er formentlig de ændrede grundbetingelser.

I god overensstemmelse med grundlaget for den seneste ændring af FIUF-forordningen kan investeringer i akvakultur, som forøger produktionen af produkter, der ikke kan afsættes ad sædvanlige kanaler eller som kunne virke imod EU's politik for bevaring af fiskeressourcer, ikke støttes. Investeringerne skal bidrage til at opfylde et eller flere af en række relativt bredt formulerede formål, der bl.a. omfatter diversificering af produktionen, nye arter og arter med gode markedsudsigter, reduktion af miljøpåvirkningen, faglig uddannelse/skoling og støtte af traditionelle akvakulturaktiviteter som er vigtige for at bevare den økonomiske og sociale struktur og miljøet. Støttebegrænsninger er relateret til krav i VVM-direktiv.

Akva-miljø foranstaltninger (artikel 31). Med sigte på EU's målsætninger vedr. fiskeri og miljø og på mere konkret at fremme økologisk og miljø- og naturvenlig akvakulturdrift giver en ny MVJ-lignende ordning mulighed for at yde finansiel kompensation for brug af natur- og miljøvenlige metoder i akvakulturproduktionen. Projektmagere skal i minimum 5 år påtage sig akva-miljø mæssige forpligtelser, der ligger udover sædvanlig, god akvakulturpraksis. De gavnlige virkninger af sådanne forpligtelser skal på forhånd vises i en vurdering gennemført af et organ udpeget af med-

⁶ I henhold til Kommissionens henstilling (2003/ 361/ EF) af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder. Henstillingen erstatter fra den 1. januar 2005 henstilling 96/ 280/ EF. Ved mikrovirksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger under 10 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 2 mio. EUR.

lemsstaten. Den maksimale årlige offentlige støtte fastsættes hvert år af medlemsstaten på grundlag af tre kriterier: påført indkomsttab, forøgede omkostninger og nødvendigheden af finansiel støtte for gennemførelsen af projektet.

Beskyttelse af offentlig sundhed og dyresundhed (artikel 32). Indholdsmæssigt svarer forslaget til den seneste ændring af FIUF-forordningen, dog med tilføjelse af en mulighed for at støtte fjernelse af patologiske risici i akvakultur, hvis en plan om slagtning er godkendt af Kommissionen i henhold til betingelserne i Kommissionens beslutning nr. 90/424/EEC.

I regioner, der ikke er omfattet af konvergensmålet, herunder Danmark, vil den samlede offentlige støtte til investeringer i akvakultur (artikel 30) og forarbejdning (artikel 34) ikke kunne overstige 30 % af de støtteberettigede omkostninger, medens akva-miljø foranstaltninger og foranstaltninger vedrørende offentlig sundhed og dyrevelfærd vil kunne støttes med op til 100 %.

Akse 3. Foranstaltninger af kollektiv interesse

Aksen omfatter ”kollektive aktioner”, ”foranstaltninger til beskyttelse og udvikling af den akvatiske fauna”, ”havne”(-investeringer), ”ændret anvendelse af fiskerfartøjer”, ”pilotprojekter” og ”afsætningsfremme”. Grundbetingelserne svarer i store træk til de gældende for kollektive foranstaltninger.

Ifølge artikel 36 vil fonden kunne støtte ”kollektive aktioner” (artikel 36), der sigter på

- fremme af partnerskabet mellem videnskabsmænd og de professionelle aktører i fiskerisektoren,
- at bidrage til en vedvarende bedre forvaltning eller bevaring af ressourcerne, eller til gennemsigtighed på markederne for fiskeri- og akvakulturprodukter (f.eks. sporbarhed), og
- kollektive investeringer i udvikling af opdræt, i affaldsbehandling (spildevand) eller i køb af udstyr til produktion, forarbejdning eller afsætning.

Mulighederne for støtte til foranstaltninger til beskyttelse og udvikling af den akvatiske fauna (artikel 37) vurderes at svare nogenlunde til FIUF-ordningen, inklusive støtte til genopretning af vandløb, herunder ynglepladser og vandringsveje for migrerende arter, jf. seneste ændring af FIUF-forordningen⁷. Projekter vil positivt skulle bidrage til at forstærke det akvatiske miljø. Udsætning vil fortsat ikke være omfattet.

Med hensyn til havne (artikel 38) svarer beskrivelsen af de investeringer, der vil kunne støttes, til den gældende ordning med (udtrykkelig) tilføjelse af investeringer vedrørende IT-baserede systemer til forvaltning af fiskeriaktiviteter. Af bilag II til forordningen fremgår, at kun ”ikke produktive” investeringer i havne vil kunne støttes⁸.

⁷ Jf. KOM(2003) 658 Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2792/1999 om de nærmere regler og betingelser for Fællesskabets strukturforanstaltninger for fiskeriet, som blev vedtaget på rådsmøde den 19. juli 2004, som a-punkt.

⁸ Kommissionen har på det seneste møde i arbejdsgruppen nævnt, at der nok skal laves en justering af teksten i bilag II, og Kommissionen vil formentlig foreslå en konkret ændring

Under afsætningsfremmeordningen (artikel 39) åbnes op for at støtte gennemførelse af tværnationale (og nationale) markedsføringskampagner.

Pilotprojektordningen (artikel 40) svarer til den gældende, men med fremhævelse af projekter, der muliggør gennemførelse af test af forvaltningsplaner og planer vedr. fordeling af fiskeriindsats, herunder om nødvendigt af etablering af fiskerifri zoner, med henblik på at evaluere de biologiske og finansielle konsekvenser, samt forsøgsudsætning. Artikel 40 skal læses sammen med artikel 27 (modernisering), der fremhæver, at tidsbegrænset afprøvning af nye tekniske foranstaltninger støttes inden for rammerne af pilotprojekter. Ved pilotprojekter udført af andre end offentlige organer, vil den samlede offentlige støtte kunne udgøre op til 60 %, jf. nedenfor.

Foranstaltningen vedr. ombygning/omdannelse/anden anvendelse af fartøjer (artikel 41) omfatter offentlige eller halvoffentlige organers omdannelse af fartøjer til uddannelse eller forskning inden for fiskerisektoren (p.t. pilotprojekter) samt permanent overgang til ikke-kommercielle aktiviteter uden for erhvervsmæssigt fiskeri.

Støttesatser

I regioner, der ikke er omfattet af konvergensmålet, herunder Danmark, vil den samlede offentlige støtte til projekter under akse 3 kunne udgøre op til 100 %. Dog vil pilotprojekter, der gennemføres af andre end offentlige organer højst kunne støttes med 60 % og ”produktive” afsætningsfremmeprojekter højst med 30 %.

Akse 4. Bæredygtig udvikling af kystfiskeriområder

Aksen omfatter en støtteordning efter LEADER-model målrettet mindre kystfiskeriområder med høj fiskeriafhængighed. Ordningen vurderes at kunne blive relevant i Danmark. Der sigtes på, at Fonden skal kunne spille en større rolle i udvikling og vedligeholdelse af de økonomiske og sociale strukturer i lokalsamfund involveret i fiskeri, samtidig med at traktatens målsætninger for den fælles fiskeripolitik forfølges.

Ordningen vil kun kunne anvendes i kystområder udpeget af medlemsstaterne i det operationelle program på grundlag af bl.a. følgende kriterier:

- Geografisk, oceanografisk, økonomisk og socialt sammenhængende områder mindre end NUTS III⁹
- Lav befolkningstæthed
- Betydelig andel beskæftigede i fiskerisektoren
- Nedgang i fiskeriet
- Ingen kommuner med flere end 100.000 indbyggere.

⁹ Klassifikationssystem i EU til inddeling af territoriale enheder (Territorial Units for Statistics), NUTS III svarer til de tidligere amtskommuner i Danmark.

Udviklingsindsatsen skal gennemføres af lokale aktionsgrupper ("coastal action groups"/ "CAG" eller kystaktionsgrupper) sammensat af lokale, offentlige eller private partnere, etableret med dette formål og udvalgt af medlemsstaten ved offentlig indkaldelse af forslag. Den direkte lokale forankring i projektudvælgelsen og –gennemførelsen kaldes "bottom-up" tilgangen.

To tredjedele af de aktioner, der gennemføres, skal hidrøre fra den private sektor. Sigtet med ordningen er bredt og omfatter foranstaltninger til opretholdelse eller forbedring af den økonomiske og sociale udvikling, fremme af værdiskabelsen i forbindelse med fiskeri- og akvakulturaktiviteter, støtte til diversificering, til økonomisk omstilling og til fremme af kystområdemiljøet. Der kan ikke ydes støtte til fornyelse eller modernisering af fiskeflåden. Målgruppen går ud over fiskere, fartøjs-ejere og andre i fiskerisektoren og omfatter også beskæftigede i følgeindustrier eller -erhverv. Også mindre aktioner kan støttes.

Støttesatser

I regioner, der ikke er omfattet af konvergensmålet, herunder Danmark, vil den samlede offentlige støtte til projekter under akse 4 kunne udgøre op til 100 % for "ikke produktive" investeringer, mens den for "produktive investeringer" vil kunne udgøre op til 30 %.

Akse 5. Teknisk bistand

Fonden vil som hidtil kunne yde støtte til teknisk bistand til medlemsstaterne i forbindelse med forberedelse, forvaltning, evaluering, kontrol og revision i medlemsstaterne i relation til de operationelle programmer. Til teknisk bistand på initiativ af medlemsstaterne kan anvendes op til 5 % af det samlede beløb vedrørende programmet. På initiativ af Kommissionen eller på vegne heraf kan anvendes op til 0,80 % af dens årlige allokering.

Regler for implementering og forvaltning

Reglerne for det administrative set-up kommer i overvejende grad til at ligne reglerne for EUGFL's garantisektion, herunder med hensyn til regnskab, kontrol og revision.

Finansielle regler. Princippet om, at et års bevilling skal være udnyttet senest 2 år efter udløbet af det pågældende budgetår fastholdes (N+2), dog med lempelse bl.a. ved forsinket ikrafttræden af forordningen.

Forenkling. Programmeringstillæg forsvinder, krav til detaljeringsgrad i programdokument bliver mindre, betalinger og medfinansiering gennemføres på aksenniveau i stedet for som nu på støtteordningsniveau. Ansvar for gennemførelse, kontrol og revision, herunder finansiell, lægges i øget omfang over på medlemsstaterne. Rapporteringskrav ændres på nogle punkter, men synes ikke formindskede.

Medfinansiering (artikel 52 og bilag II). Fonden vil som minimum skulle yde 20 % og som maksimum 90 % af den samlede offentlige støtte. I forbindelse med genopretningsplaner kan Kommissionens medfinansiering gå op til 65 % i medlemsstater, der ikke er omfattet af konvergensmålet. På andre områder, f.eks. forarbejdning, stiger kravene til national medfinansiering for samme lande.

Kumulering (artikel 53). Fondens indsats skal supplere og komplementere indsatsen under landdistriktetsfonden og strukturfondene, men overlappning skal undgås. Et projekt eller en prioritet må, i den periode, hvor den er støtteberettiget, kun modtage støtte fra en fond ad gangen. Et projekt må ikke modtage støtte under mere end et operationelt program ad gangen.

Finansiering

I følge Kommissionens meddelelse om Dagsorden 2007 af 10. februar 2004 foreslås FIUF overført til den nye budgetkategori 2 for forvaltning af naturressourcer¹⁰. FIUF hører i dag under strukturfondene.

Det af Kommissionen oprindeligt foreslåede samlede budget for Den Europæiske Fiskerifond vedrørende programperioden 2007-2013 udgjorde 4.963 mio. €. 75 % af budgettet eller 3.717 mio. € koncentreres i regioner og lande omfattet af konvergensmålet (mål 1 regioner med udviklingsefterslæb¹¹), heraf 1.702 mio. € til de 10 nye medlemsstater og 2.015 mio. € til konvergensregioner i de 15 gamle medlemsstater. Beløbet er efterfølgende fastsat til 3.849 mio. €, se afsnittet om konsekvenser.

Det foreslåede budget til regioner og lande, der ikke er omfattet af konvergensmålet, svarer nogenlunde til det afsatte budget under FIUF i nuværende programperiode. Med i vurderingen skal dog indgå evt. indfasning i løbet af 7-årsperioden af tidligere mål 1 områder, der heller ikke på grundlag af den statistiske effekt ville kunne forblive under mål 1/konvergensmålet, jf. note 10.

Med hensyn til fordelingen af støttemidler mellem lande uden for konvergensmålet, lægger Kommissionen op til, at den skal ske på basis af følgende kriterier:

- fiskerisektorens størrelse
- størrelsen af den tilpasning af fiskeriindsatsen, der er nødvendig
- andelen af beskæftigede i fiskerisektoren
- kontinuitet i relation til igangværende aktioner.

Kompromisforslag fra formandskabet

Store dele af forslaget, særligt akserne om støtteforanstaltningerne, som er beskrevet ovenfor, er revideret løbende under forhandlingerne.

I forhold til det oprindelige forslag er der bl.a. følgende væsentlige ændringer:

¹⁰ I relation til fiskeripolitikken overføres ligeledes finansieringen af internationale fiskeriaftaler fra eksterne politikker.

¹¹ Regioner med BNP pr. capita på under 75% af EU's gennemsnit; Regioner der, såfremt EU ikke var blevet udvidet, ville have været under 75% grænsen, men som følge af udvidelsens statistiske effekter nu er over (phasing out regioner); Samhørighedslande med BNI på under 90% af EU's gennemsnit; samt særlig støtte til regioner i EU's yderste periferi

- Forbedrede tilskudsmuligheder til fartøjsmodernisering, herunder med henblik på mere selektivt fiskeri
- Udbygning af tilskudsmuligheder til uddannelsesformål
- Forbedrede tilskudsmuligheder for forarbejdning, afsætning og akvakultur
- Tilskudsmulighed til Natura 2000
- Styrkelse af fødevarerikkerhed, sundhed og arbejdsmiljø
- Inddragelse af indlandsfiskeri
- Udvikling af mere selektivt og miljøskånsomt fiskeri
- Støtte til udsætning af fisk, når det eksplicit udgør en bevarende foranstaltning i en fællesskabslov
- Støtte til investeringer i forarbejdning og akvakultur udvidet til også at kunne omfatte mellemstore virksomheder, dog med prioritering af små og ultra-små virksomheder. Virksomheder som har mellem 250 og 750 ansatte eller en omsætning på mindre end 200 mio. Euro kan tillige opnå støtte. For disse virksomheder halveres den maksimale støtteintensitet
- Maksimum støttesats fra fonden er hævet fra 90% til 95%
- Et projekt kan støttes fra flere forskellige fonde, hvor det skal sikres, at den enkelte udgift kun finansieres fra én fond
- Ikke krav om, at genopretningsplaner ledsages af permanente ophørsordninger.

Herudover lægges der nu op til, at medlemsstaterne skal udarbejde en national strategisk plan, der i relevant omfang skal omfatte andre dele af fiskeripolitikken end strukturområdet. Planen skal sendes til Kommissionen senest samtidig med det operationelle program i tilstrækkelig god tid til at muliggøre ikrafttræden 1. januar 2007.

Herudover er de administrative krav blevet forenklet en del.

Under forhandlingerne har en række medlemsstater stillet krav om mere fleksible muligheder for støtte til motorudskiftning og modernisering. Det forventes, at Kommissionen som led i et kompromis under Rådsmødet vil præsentere et forslag til fælles Råds- og Kommissionserklæring om ændring af grundforordningens art. 11 (2371/2002). Det forventes, at ændringen vil vedrøre muligheden for at etablere en generel BT-reserve (brutto tonnage reserve) til brug for modernisering for at forbedre sikkerhed om bord, arbejdsforhold, hygiejne og produktkvalitet. Modernisering under dæk forventes også omfattet af ændringen. Det forventes, at BT-reserven maks. må andrage 3 % af de ophuggede fartøjers samlede BT i medlemsstaten.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har i sin beslutning af den 6. juli 2005 fremsat følgende ønsker om forslaget:

- Udvidelse af anvendelsesområdet for ophugning (tilskud til omlægning til ikke-fiskeri formål)
- Fremme fornyelse og modernisering af fiskeriflåden under hensyn til fiskeriressourcerne
- Større hensyntagen til regionerne i den yderste periferi
- Tilskud til forsøg og samarbejde med tredjelande

- Fonden skal også kunne anvendes til forøgelse af fiskeriet efter arter der er klart underudnyttede
- Medlemslandene skal udarbejde nationale strategiske planer
- Kompensation til fiskere i marine beskyttelsesområder (Natura 2000)
- Tilskud til forbedret sikkerhed om bord på fartøjer
- Tilskud til ældre og små fartøjer
- Tilskud til fiskere under 35 år samt besætningen
- Tilskud til akvakultur uanset størrelse.

Europa-Parlamentets ønsker er i et vist omfang tilgodeset i det kompromisforslag, der foreligger.

Gældende dansk ret

Den nuværende strukturforordning (FIUF-ordningen) er gennemført nationalt ved lov om strukturforanstaltninger vedrørende fiskerisektoren, jf. lovbekendtgørelse nr. 316 af 03/05/2001.

Konsekvenser

Der vil blive fremsat forslag til ny dansk lovgivning i folketingssamlingen 2006-2007.

Fordeling af udgifter til fiskerifonden 2007-2013 ifølge Kommissionens oplæg efter Det Europæiske Råd i december 2005

Mio. €	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
2004-priser	539	544	551	551	553	554	556

Den nationale ramme til medfinansiering fastsættes på finansloven. De generelle principper for at opnå EU-finansiering er således uændrede i forhold til FIUF-programmet, idet der dog for nogle af tilskudsordningerne nu forudsættes en større national medfinansiering end tilfældet er i dag. Det kan for en given finanslovsbevilling påvirke hjemtagningen af EU-midler.

Beskyttelsesniveauet skønnes at kunne blive forbedret grundet den bedre integration af bæredygtighed og miljø i den fælles fiskeripolitik.

Høring

Forslaget har været i høring i §5-udvalget.

Dansk Fisk finder det afgørende, at selektiviteten i fiskeriet opprioriteres, og har med tilfredshed noteret, at det i forslaget indgår, at selektiviteten i fiskeriet skal styrkes og opfattes som et centralt element i den fælles fiskeripolitik. Dansk Fisk finder det uheldigt, at forslaget vil medføre, at virksomheder med mere end 50 ansatte og en omsætning på over 10 mio. Euro ikke kan opnå støtte fra forarbejdningsordningen eller akvakulturordningen. Det er Dansk Fisk's principielle opfattelse, at virksomheder med flere ansatte har samme behov for midler, der kan styrke udviklingen, og påpeger samtidig at det er centralt at være opmærksom på, at de landbaserede fiskevirksomheder som følge af reduktionerne i EU's fiskerflåder og landinger skal gennemgå en omstilling fra regionale

leveranceforhold til globale leveranceforhold. Forarbejdningsordningen er central i denne omstillingsproces som man forventer branchen skal gennemgå.

Endelig finder Dansk Fisk, at EU bør sikre, at der er parallelitet mellem de støtteordninger og støtteniveauer der tilbydes EU's virksomheder og de virksomheder der eksporterer til EU-markedet. De danske myndigheder opfordres til at arbejde for, at de ovennævnte problemstillinger løses.

Dansk Akvakultur finder, at støtten til enkelt virksomheder bør reduceres til fordel for brancherelaterede indsatser, undtagen investeringsstøtte til forædling, hvor organisationen forudser et stigende behov, dog mener man at tilskud motiveret alene af ønske om produktionsudvidelser bør fravælges. Dansk Akvakultur er ikke enig i, at støtten forbeholdes små og ultra små virksomheder. Specielt inden for forædling finder Dansk Akvakultur, det er vigtigt, at der sker en konsolidering og øget investering i udvikling og innovative tiltag, og mener ikke at det er realistisk at tro, at det vil ske gennem små og ultra små virksomheder.

Danmarks Fiskeriforening har fremsendt sine foreløbige overordnede bemærkninger, hvori man vurderer, at forslaget indeholder alle de indsatsområder som foreningen kunne ønske at tage i anvendelse i Danmark.

Danmarks Fiskeriforening mener, at Den Europæiske Fiskerifond klart skal prioritere udvikling og innovation i sektoren. Endelig påpeger foreningen, at det vedrørende støttesatserne er væsentligt at få en klar oversigt over hvilke regioner (målområder) der er omfattet af konvergenskriterierne og dermed, hvorledes Danmark er stillet.

På mødet i § 5-udvalget den 9. november 2004 udtalte Danmarks Fiskeriforening, at der var for meget afvikling og for lidt udvikling i forslaget. Der manglede også en afklaring på konvergensområderne. Endelig blev der efterlyst en horisontal tilgang til ansøgningsprocedurerne af hensyn til forenkling og afbureaukratisering. Dansk Fisk gjorde opmærksom på det urimelige i forslaget om at favorisere små og ultra små virksomheder.

På mødet i §5- udvalget den 7. juni 2005 understregede Dansk Fisk endnu en gang, at det ikke er rimeligt, at det er virksomhedens størrelse, der afgør om den kan få støtte. Det bør være lødigheden i virksomheden og ikke størrelsen af virksomheden, der er afgørende for om en virksomhed kan få støtte til investeringer.

På mødet i §5-udvalget d. 3. april 2006 gentog Dansk Fisk, at virksomhedsstørrelsen ikke burde afgøre, om en virksomhed kan modtage støtte. Dansk Fisk henviste til Landdistriktsforordningens formulering, der giver mulighed for støtte virksomheder med op til 750 ansatte – og påpegede, at fiskeriområder er mindst lige så udsatte som landdistriktsområder – og bør derfor have de samme muligheder.

WWF pegede på det uhensigtsmæssige i at yde støtte til modernisering, herunder motorudskiftninger og til nybygning i en situation med betydelig overkapacitet. WWF udtrykte endvidere bekymring for, hvordan det rent styringsmæssigt sikres, at der sker den krævede reduktion i kapacitet.

Danmarks Fiskeriforening gjorde opmærksom på, at mulighederne for at yde tilskud til kvalitetsforbedringer ombord er vigtig.

Forslaget har endnu engang været i skriftlig høring i § 5-udvalget d. 5. maj 2006. Dansk Fisk har i sit høringssvar gentaget, at Danmark bør presse på for at få udvidet adgangen til forbedringsordningen til også at omfatte større virksomheder og henviste igen til formuleringen i landdistriktsforordningen. Dansk Fisks principielle opfattelse er, at størrelsesreglen bør fjernes.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark er positivt indstillet overfor forslaget og arbejder generelt for at gøre forslaget mere fleksibelt og anvendeligt nationalt. Det er vigtigt for Danmark, at strukturpolitikken kan understøtte den fælles fiskeripolitikens mål om bæredygtighed af fiskebestandene, og fremmer udviklingen af en økonomisk selv bærende fiskerisektor.

Der bør tages hensyn til regionalpolitiske, miljø- og naturmæssige mål, herunder i relevant omfang forvaltningen af Natura 2000 områder. Strukturpolitikken bør derfor især bidrage til en bedre balance mellem fiskerimuligheder og fiskerflådens størrelse især i de EU lande, som har for stor fiskerikapacitet, og strukturpolitikken bør rettes mod udvikling og innovation i fiskerisektoren, afhjælpning af regionale problemer, som skyldes udviklingen i fiskeriet, kompetenceudvikling og miljø- og naturmæssig bæredygtighed.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle medlemslande er imod obligatorisk ophugning og der er krav fra visse lande om genindførelse af nybygningsstøtte, især for mindre fartøjer. Herudover er der krav om genindførelse af støtte til udskiftning af motorer og om støtte til virksomheder udover mellemstore, små og ultra-små.

Det må forventes, at der vil kunne opnås kvalificeret flertal for forslaget, hvori Danmark indgår.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg i sagen den 12. august 2004.

Forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 17. juni 2005 med henblik på forhandlingsoplæg i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20.-22. juni 2005, jf. samlenotat af 9. juni 2005. Forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. november 2004 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004, jf. aktuelt notat af 11. november 2004 og den 16. juli 2004 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004, jf. aktuelt notat af 8. juli 2004.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

5. Forslag til Rådets forordning om elektronisk registrering og indberetning af fiskerioplysninger og om teledetektionsmetoder KOM (2004) 724

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 11. november 2004. Ændringer er markeret i marginen.

Baggrund

I forbindelse med revisionen af den fælles fiskeripolitik, hvor rammebestemmelserne for at sikre bevarelse og en bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne blev fastsat, fastsattes det samtidig i forordningens artikel 22, stk. 1, og 23, stk. 3, at Rådet i 2004 skulle træffe afgørelse om forpligtelsen til elektronisk at registrere og fremsende relevante fiskerioplysninger og om forpligtelsen til at etablere et teledetektionssystem. Forslaget er oversendt til Rådet den 28. oktober 2004.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om oprettelsen af Det Europæiske Fællesskab, særligt artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Punktet forventes sat på dagsordenen for et kommende rådsmøde med henblik på vedtagelse som apunkt.

Nærhedsprincippet

Forslaget skal ses som et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er, at Rådet skal træffe principbeslutning om at tage moderne teknologi i anvendelse for at sikre en rationel udnyttelse af fiskeressourcerne, hvilket forudsætter rettidig indberetning af nøjagtige oplysninger om fiskeriaktiviteterne. Det er derfor nødvendigt at overvåge fiskeriet på den mest hensigtsmæssige måde.

For så vidt angår den elektroniske registrering og indberetning foreslås det, at føreren af et EU-fiskerfartøj skal føre en elektronisk logbog, omladningserklæring og landingsopgørelse samt sende disse oplysninger elektronisk til myndighederne.

Endvidere skal modtagere eller købere af fisk i første led foretage en elektronisk registrering af den første salgsnota og i givet fald overtagelseserklæringen for sådanne fangster samt sende disse oplysninger elektronisk til myndighederne. Enheder med en årlig omsætning af fisk under 400.000 € undtages.

Medlemsstaternes myndigheder forpligtes til at oprette de nødvendige strukturer for at kunne modtage, behandle, krydschecke og viderevende oplysningerne.

Det fastsættes, at fartøjsførere skal sende de relevante logbogsdata mindst én gang om dagen eller på myndighedernes opfordring samt efter afslutningen af fiskeriet før ankomst til havn.

Der er lagt op til, at gennemførelsesbestemmelser i medfør af forslaget vedtages i en forvaltningskomiteprocedure, herunder om, hvordan der skal udveksles oplysninger mellem medlemsstaterne for kontrolformål, indhold af og format for meddelelser, der skal udveksles, betingelser for registrering og fremsendelse af afregningsoplysninger m.v., adgang for medlemsstaterne til at introducere elogbogen hurtigere end fastsat, betingelser og vilkår for underretning om undtagelser for fartøjer til at aflevere landingsopgørelse og undtagelse fra kravet om at anvende elektroniske afregninger.

For så vidt angår teledetektion, forpligtes medlemsstaterne til at etablere strukturer, som tidstro kan sammenholde positionsoplysninger fra teledetektionsbilleder med tilsvarende informationer fra satellitovervågningssystemet med henblik på at påvise fiskerfartøjers tilstedeværelse i et givet område. Teledetektion identificerer fartøjspositioner via satellit, men anvender en anden teknik end satellitovervågningssystemet.

Teledetektion anvendes i tilfælde af, at der er en klar cost benefit fordel i forhold til traditionelle kontrolforanstaltninger.

Også for teledetektion forudses, at gennemførelsesbestemmelser skal vedtages i en forvaltningskomiteprocedure.

Fristerne for iværksættelsen af den elektroniske logbog m.v., den elektroniske registrering i første omsætningsled og telemåling er ikke endeligt fastlagt endnu.

Der er lagt op til, at elogbogen skal anvendes af fartøjer over 24 m (længde over alt) 6 måneder efter vedtagelse af gennemførelsesbestemmelserne og for fartøjerne over 15 m (længde over alt) 2 år efter samme. For så vidt angår den elektroniske registrering i første omsætningsled, er fristen i forslaget den 1. januar 2007, hvilket også er fristen for medlemsstaterne tilpasning til at kunne anvende telemåling.

Udtalelser

Europa-Parlamentet udtalelse forelå den 6. september 2005. Europa-Parlamentet støtter forslaget. Europa-Parlamentet har desuden bl.a. foreslået at indføre direkte henvisninger til mulighederne for at yde støtte til indførelse af e-logbog.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget må forventes at få væsentlige statsfinansielle konsekvenser. Disse er der taget højde for i Fiskeridirektoratets ekstra bevillingstilførsel for perioden 2006-2009.

I forhold til de samfundsøkonomiske konsekvenser vil anskaffelsen af udstyr og software samt driften af den elektroniske logbog indebære merudgifter for de erhvervsudøvende.

De forventede samlede udgifter til installation og drift ombord på fiskefartøjerne er sammensat således:

PC udstyr	5,0 mio. kr.
Uddannelse	2,5 mio. kr.
Transmissionsudgifter	3,0 mio. kr.
Afskrivning og drift af PC	1,0 mio. kr.
I alt	11,5 mio. kr.

De forventede samlede udgifter på 11,5 mio. kr. skal fordeles på 487 fartøjer svarende til en udgift på ca. 24.000 kr. pr. fartøj det første år. Det bemærkes, at finansieringsbehovet opstår fra ca. 6 måneder for tidspunktet for den første installationsdato, som er afhængig af vedtagelsen af gennemførelsesbestemmelser og i en 2 årig periode derefter.

Introduktionen af den elektroniske registrering forventes ikke at få statsfinansielle konsekvenser, medmindre der i gennemførelsesbestemmelserne vedtages afgørende ændringer i forhold til det system, som Danmark allerede har iværksat.

For så vidt angår teledetektion, vurderes der ikke at være direkte udgifter for erhvervet.

Høring

På mødet i §5-udvalget den 9. november 2004 gjorde Danmarks Fiskeriforening opmærksom på, at eventuelle merudgifter for erhvervet forventes dækket af staten. Man indtog i øvrigt den holdning, at ulovligt fiskeri ikke eksisterer i samme omfang som tidligere.

Dansk Fisk understregede, at den biologiske rådgivning tager højde for ulovligt fiskeri i sine beregninger, så derfor er der behov for bedre at kunne dokumentere omfanget af dette.

WWF udtalte, at man støttede forslaget i lyset af problemet med ulovligt fiskeri.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark kan støtte, at man indfører moderne teknologi, for så vidt angår elektronisk registrering af oplysninger om fiskeriet, dvs. logbog, omladnings- og landingsopgørelse, samt afregninger i første omsætningsled og overtagelseserklæringer og overførsel af disse oplysninger elektronisk til myndighederne.

Generelle forventninger til andre landes holdning

Det forventes, at forslaget kan vedtages som a-punkt på et kommende rådsmøde, da et kvalificeret flertal støtter forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget indgik i aktuelt notat forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.- 23. november 2004 oversendt den 11. november 2004, men blev taget af rådsmøde dagsordenen inden forelæggelse i FEU.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.